

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПЕРИОД ОД 2023. ДО 2025. ГОДИНЕ
ЗА СПРОВОЂЕЊЕ НАЦИОНАЛНЕ АРХИТЕКТОНСКЕ СТРАТЕГИЈЕ
ЗА ПЕРИОД ОД 2023. ДО 2035. ГОДИНЕ

I. УВОД

Акциони план за период од 2023. до 2025. године за спровођење Националне архитектонске стратегије за период од 2023. до 2035. године (у даљем тексту: Акциони план) представља документ јавне политике који се доноси ради операционализације и остваривања општег и посебних циљева предвиђених Националном архитектонском стратегијом за период од 2023. до 2035. године и представља њен саставни део.

Општи циљ Националне архитектонске стратегије за период од 2023. до 2035. године (у даљем тексту: Стратегија) гласи: „Створени услови за подизање нивоа културе грађења као општег интереса и унапређена свест о значају квалитетне архитектуре и грађене средине за квалитет живота грађана и очување културних идентитета”.

Посебни циљеви за остваривање овог општег циља утврђени су на основу налаза Анализе услова за развој архитектонске политике. У складу са наведеним, за остваривање општег циља дефинисани су следећи посебни циљеви:

1. Развијени нови и унапређени постојећи инструменти и механизми којима се утиче на квалитет архитектуре и грађене средине;
2. Оснажена архитектонска професија и унапређени услови за обављање архитектонске праксе;
3. Ојачана позиција и значај архитектуре у просторном и друштвено-економском развоју и очувању културног идентитета.

II. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (у даљем тексту: Министарство) образовало је 15. јануара 2021. године Посебну радну групу за израду Нацрта националне архитектонске стратегије и акционог плана за њено спровођење (у даљем тексту: Радна група), коју су чинили представници више институција, установа и организација: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (МГСИ), Министарство културе и информисања (МКИ), Министарство трговине, туризма и телекомуникација (МТТТ), Министарство просвете, науке и технолошког развоја (МПНТР), Канцеларија за управљање јавним улагањима, Републички завод за заштиту споменика културе, Архитектонски факултет Универзитета у Београду, Факултет техничких наука Универзитета у Новом Саду, Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу, Удружења архитеката Србије са локалним удружењима (Београд, Ниш, Нови Сад), Женског архитектонског друштва – ЖАД, Инжењерске коморе Србије, Сталне конференције градова и општина – СКГО, Канцеларије главног урбанисте Града Београда и Привредне коморе Србије.

Радна група је до краја 2021. године припремила Анализу постојећег стања у области архитектонске политике, а затим наставила рад на изради Нацрта стратегије. Прва радна верзија стратегије је завршена током фебруара 2022. године. Након тога је спроведен консултативни процес кроз неколико одржаних радионица и консултација са члановима Радне групе за израду НАС, фокус групом коју су чинили архитектонски бирои који су се одазвали на позив министарства, а посебно значајне су две панел дискусије одржане роком априла 2022. на којима су представљени предлог Визије, Општих и посебних циљева НАС, као и поједине мере за спровођење циљева, а сумирани

закључци са дискусија увршћени у предлоге мера за спровођење НАС: Стручни панел одржан 4. априла 2022. године на Архитектонском факултету Универзитета у Београду који је био намењен широј стручној јавности (приватни сектор – архитектонски бирои, локална управа, научна заједница и невладине организације), као и посебна сесија под називом: „Квалитет грађене средине и урбани развој“ која је одржана у оквиру Националног урбаног форума 12. априла 2022. године у Београду и на којој су присуствовали представници локалних самоуправа (урбанистички заводи и одељења за урбанизам, службе главног урбанисте и др. јавна предузећа), представници академске и научне заједнице, цивилног друштва и приватног сектора, те међународних организација и дипломатских представништва.

III. ОСТВАРИВАЊЕ ОПШТЕГ И ПОСЕБНИХ ЦИЉЕВА СПРОВОЂЕЊЕМ МЕРА

У наставку текста дат је преглед општег циља, посебних циљева и мера утврђених Стратегијом, док су у поглављу V. Табела Акционог плана, приказане појединачне активности за спровођење сваке од мера.

ОПШТИ ЦИЉ	ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ	МЕРЕ
Створени услови за подизање нивоа културе грађења као општег интереса и унапређена свест о значају квалитетне архитектуре и грађене средине за квалитет живота грађана и очување културних идентитета	1. Развијени нови и унапређени постојећи инструменти и механизми којима се утиче на квалитет архитектуре и грађене средине	1.1. Стварање националне платформе за квалитет архитектуре и грађене средине
		1.2. Успостављање националних смерница и критеријума за квалитет архитектуре и културу грађења
		1.3. Унапређење регулаторног оквира у области урбанистичког и просторног планирања, архитектонског пројектовања и грађења објеката и ауторских права у архитектури
		1.4. Подстицање одрживих и интегралних приступа при новој изградњи, коришћењу и обнови грађене средине и грађевинског фонда
	2. Оснажена архитектонска професија и унапређени услови за обављање архитектонске праксе	2.1. Регулисање архитектонске професије и јачање професионалног организовања
		2.2. Обезбеђивање бољих услова за пружање архитектонских услуга
		2.3. Подстицање истраживачких и развојних архитектонских пракси
	3. Ојачана позиција и значај архитектуре у просторном и друштвено-економском развоју и очувању културног идентитета	3.1. Јачање административних и институционалних капацитета из делокруга архитектонске политике на државном и локалном нивоу
		3.2. Успостављање механизма за подизање свести о значају

		архитектуре и њеном утицају на квалитет животног окружења
		3.3. Институционална подршка промоцији архитектуре на националном и међународном нивоу

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА НЕОПХОДНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Акционим планом предвиђено је да се општи циљ реализује кроз три посебна циља, чије спровођење ће се остваривати кроз одговарајуће мере и активности дефинисане у оквиру мера у периоду од 2023. до 2025. године.

За реализацију општег циља, посебних циљева и мера предвиђених Стратегијом, средства се обезбеђују у буџету Републике Србије, буџету Аутономне покрајине Војводина и буџетима јединица локалне самоуправе, у складу са билансним могућностима буџета Републике Србије, буџета Аутономне покрајине Војводина и буџета јединица локалне самоуправе.

Процењене финансијске потребе 2023-2025:

Година	Потребна финансијска средства (оквирно у нето износу)	Укупни износи по економској класификацији
2023	7.500.000,00	500.000,00 са економске класификације 422
		7.000.000,00 са економске класификације 423
2024	13.300.000,00	500.000,00 са економске класификације 422
		5.800.000,00 са економске класификације 423
		7.000.000,00 са економске класификације 463
2025	12.800.000,00	500.000,00 са економске класификације 422
		5.300.000,00 са економске класификације 423
		7.000.000,00 са економске класификације 463
2023-2025	33.600.000,00	

У току спровођења Стратегије и Акционог плана водиће се преговори за обезбеђивање додатних средстава за реализацију планираних мера из међународних извора финансирања (донације, ИПА пројекти итд.). Финансијски ефекти за спровођење Стратегије биће детаљно дати у Акционом плану, а који ће бити усклађен са средњорочним оквиром расхода из буџетске процедуре за 2023. годину, као и у складу са лимитима које Министарство финансија одреди за наредне године за одговарајуће разделе.

V. ТАБЕЛА АКЦИОНОГ ПЛАНА

Документ јавне политике:	Национална архитектонска стратегија за период од 2023. до 2035. године					
Акциони план:	Акциони план за спровођење Националне архитектонске стратегије за период од 2023. до 2025. године					
Координација и извештавање:	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре					
Општи циљ: Створени услови за подизање нивоа културе грађења као општег интереса и унапређена свест о значају квалитетне архитектуре и грађене средине за квалитет живота грађана и очување културних идентитета						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре						
Показатељ(и) на нивоу општег циља (показатељ ефекта)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у последњој години АП	Последња година важења АП
Унапређен квалитет јавних захвата у простору и повећана одрживост грађевинског фонда	Да/не/делимично	Извештај о стању у простору и култури грађења	Не	2021	делимично	2025
Успостављен систем вредновања квалитета у складу са Националним смерницама за квалитет архитектуре и грађене средине	Да/не/делимично	Планска документација, Конкурсни програми, Евалуација током коришћења (РОЕ) ¹	Не	2021	делимично	2025
Проширен обухват учесника у едукативно-информативним садржајима и активностима о подизању нивоа културе грађења	Број (кумулатив)	Анкете о перцепцији квалитета архитектуре и грађене средине,	600	2021	5000	2025

¹ Евалуација током коришћења – *Post-occupancy evaluation* (РОЕ).

Одржавање Националног архитектонског форума	Број (кумулатив)	Извештај НАФ/ Публикација	0	2022	1	2	3
Успостављена платформа „е-АРХ“	Да/не/делимично	Веб-портал	Не	2022	Не	Не	Делимично

Извор финансирања мере ²	Веза са програмским буџетом ³	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
		У години 2023.	У години 2024.	У години 2025.
Приходи из буџета	423 – Услуге по уговору 411 – Плате, додаци и накнаде запослених	6.000.000,00	4.300.000,00	4.300.000,00
Финансијаска помоћ ЕУ	-	-	-	-

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2023	2024	2025
1.1.1. Успостављање Националног архитектонског форума (НАФ) у циљу постизања дијалога и стварања консензуса о квалитету архитектуре и култури грађења	МГСИ	МК, ИАУС, УБ-АФ, УН-ГАФ, УНС-ФТН, УАС, АСАП	III 2023-2025 (годишње)	Буџет РС	423 – Услуге по уговору	3.300.000	3.300.000	3.300.000
1.1.2. Формирање Националног савета за архитектонску политику (НСАП)	МГСИ	САНУ, ИАУС, УБ-АФ, УН-ГАФ, УНС-ФТН, УАС, СКГО, АСАП	IV 2024	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
1.1.3. Израда публикације НАС и видео материјала у сврху шире	МГСИ		III 2024	Буџет РС	423 – Услуге по уговору	1.700.000	-	-

² Навести један од извора финансирања: буџетска средства, из кредита, донаторска средства, ИПА, итд. У случају донаторских средстава, обавезно је навођење конкретног донатора.

³ Шифра програма и програмске активности или пројекта у оквиру ког се обезбеђују средства.

промоције и заговарања циљева архитектонске политике		УБ-АФ, СКГО						
1.1.4. Организовање стручних скупова ради представљања циљева НАС и спровођења јавне дебате о критеријума квалитета архитектуре и грађене средине	МГСИ	УБ-АФ, УН-ГАФ, УНС-ФТН, УАС, УУС, ИАУС, ИКС, АСАП	IV 2025	Буџет РС	423 – Услуге по уговору	1.000.000	1.000.000	1.000.000
1.1.5. Формирање јединствене базе података од значаја за област архитектуре и урбанизма, планирања и изградње у сврху успостављања електронско комуникационе платформе „е-АРХ“ (прописи, смернице, спроведени урбанистички и архитектонски конкурси подаци о стању у архитектонској пракси и др.)	МГСИ	КИТЕУ, МЈУ, УБ-АФ, УАС, ИКС, РГЗ, ПКС, СКГО	IV 2024	Буџет РС Донаторска средства	Нова ПА/ПЈ	-	-	-
1.1.6. Спровођење анкета и истраживања јавног мњења о перцепцији значаја квалитета архитектуре и грађене средине	МГСИ	МЉПДД/ НВО, УБ-АФ, УН-ГАФ, УНС-ФТН, СКГО	IV 2025	Буџет РС	Нова ПА/ПЈ	-	-	-

Мера 1.2: Успостављање националних смерница и критеријума за квалитет архитектуре и културу грађења							
Институција одговорна за реализацију: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре							
Период спровођења: 2023-2030.					Тип мере: регулаторна		
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:					-		
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2023. години	Циљана вредност у 2024. години	Циљана вредност у последњој години АП

Број израђених докумената са смерницама и критеријумима којима се доприноси унапређењу квалитета архитектуре и грађене средине (припреме за утврђивање Националних смерница за квалитет)	Број (кумулатив)	Извештај о раду МГСИ	0	2022	0	3	4
--	------------------	----------------------	---	------	---	---	---

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
		У години 2023.	У години 2024.	У години 2025.
Приходи из буџета	423 – Услуге по уговору 411 – Плате, додаци и накнаде запослених	1.000.000,00	1.000.000,00	-
Финансијаска помоћ ЕУ	-	-	-	-

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2023	2024	2025
1.2.1. Израда смерница за јединствену методологију формулисања архитектонско – урбанистичких критеријума и правила за јединствену употребу појмова у планским и стратешким документима, програмима и пројектима којима се утиче на квалитет архитектуре и грађене средине	МГСИ	ИАУС, УБ-АФ, УН-ГАФ, УНС-ФТН, УАС, УУС, СКГО /ЛЛС/ЛП за урбанизам	2024	Буџет РС	423 – Услуге по уговору 411 – Плате, додаци и накнаде запослених	500.000	-	-
1.2.2. Израда смерница са методологијом израде студијских основа за оцену стања и перспектива унапређења квалитета архитектуре, контекста и	МГСИ	ИАУС, УБ-АФ, УН-ГАФ, УНС-ФТН, СКГО/	2024	Буџет РС	423 – Услуге по уговору 411 – Плате, додаци и накнаде запослених	500.000	-	-

идентитета места за урбана насеља на нивоу ЈЛС		ЈЛС/ЈП за урбанизам						
1.2.3. Израда смерница са критеријумима за обавезно расписивање архитектонских и/или урбанистичко-архитектонских конкурса за објекте јавне намене и социјалног стандарда, програме стамбене подршке, програме урбаног развоја, пројекте урбане и руралне реконструкције и др.	МГСИ	УАС, УУС, МК, МТО, МПро, МРЗСБП, МПШВ, МЈУ, АСАП	2024	Буџет РС	423 – Услуге по уговору 411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	500.000	-
1.2.4. Израда смерница за интегрисање аспеката архитектонске политике у документе развојног планирања и релевантне јавне политике на националном и локалном нивоу (туризам, култура, просвета, социјална заштита, рурални развој)	МГСИ	МК, МТО, МПро, МЈУ, МРЗСБП, МЗ, ИАУС, УБ-АФ, УАС, СКГО	2025	Буџет РС	423 – Услуге по уговору 411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	500.000	-

Мера 1.3: Унапређење регулаторног оквира у области урбанистичког и просторног планирања, архитектонског пројектовања и грађења објеката и ауторских права у архитектури							
Институција одговорна за реализацију: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре							
Период спровођења: 2023-2026.				Тип мере: регулаторна			
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:				Закони о планирању и изградњи и подзаконски акти			
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2023. години	Циљана вредност у 2024. години	Циљана вредност у последњој години АП
Израђен предлог за измену и допуну Закона о планирању и изградњи у одредбама које утичу на остваривање квалитета архитектонског пројектовања,	Да/не/ делимично	МГСИ	0	2021	делимично	делимично	делимично

планске и планско техничке документације и унапређење методологије израде							
Број усклађених подзаконских аката и техничких прописа са мерама за остваривање циљева архитектонске политике	Број (кумулатив)	МГСИ	0	2021	0	2	5

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
		У години 2023.	У години 2024.	У години 2025.
Приходи из буџета	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
Финансијаска помоћ ЕУ	-	-	-	-

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2023	2024	2025
1.3.1. Анализа прописа и праксе са препорукама за унапређење квалитета и примене савремених инструмената у изради планских докумената и планско техничке документације (<i>Закон о планирању и изградњи, Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања; Правилник о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу и др.</i>)	МГСИ	УУС, УАС, ИАУС, УБ-АФ, СКГО/ЈЛС/ЈП за урбанизам, АСАП	IV 2024	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
1.3.2. Анализа ефеката примене прописа са препорукама за иновирање регулаторног оквира	МГСИ	УАС (ДАБ / ДАНС / ДАН), УУС,		Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених			

којим се уређују конкурси у области архитектуре и урбанизма - оптимизација конкурсних модела и квалитативно унапређење конкурсних програма (<i>Закон о планирању и изградњи, Правилник о начину и поступку за расписивање и спровођење у-а конкурса, Закона о јавним набавкама</i>)		АСАП, УБ-АФ, УН-ГАФ, УНС-ФТН, МЈУ, НАЛЕД	II 2024			-	-	-
1.3.3. Анализа прописа и стандарда са препорукама за квалитативно унапређење административних процедура које се тичу архитектонског пројектовања и усклађивање подзаконских аката (<i>обједињена процедура, садржина техничке документације и др.</i>)	МГСИ	УАС (ДАБ / ДАНС / ДАН), АСАП, УБ-АФ, УН-ГАФ, УНС-ФТН, МЈУ	IV 2025	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
1.3.4. Израда (листе) предлога за доношење нових и измену важећих правилника и техничких прописа којима се уређују просторни стандарди и технички захтеви за пројектовање и извођење објеката (<i>стамбене зграде; приступачност; комфори у архитектури др.</i>)	МГСИ	МТО, МЗ, МРЗСБП, УАС, ИКС, АСАП, ПКС, ИСС, УБ-АФ	IV 2024	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
1.3.5. Израда предлога за унапређење правног оквира којим се регулишу ауторска права у архитектури (<i>Закон о ауторским и сродним правима</i>)	МГСИ	МПра, УАС, АСАП, ИКС, НАЛЕД	II 2024	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
1.3.6. Анализа усклађености прописа из области планирања и изградње са прописима из области	МГСИ	МК, РЗСК, СКГО	IV 2025	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-

заштите културног наслеђа са предлозима за унапређење								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

Мера 1.4: Подстицање одрживих и интегралних приступа при новој изградњи, коришћењу и обнови грађене средине и грађевинског фонда							
Институција одговорна за реализацију: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре							
Период спровођења: 2024-2035.				Тип мере: подстицајна са елементима регулаторне и институционално организационо управљачке			
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:							
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2023. години	Циљана вредност у 2024. години	Циљана вредност у последњој години АП
Број ЈЛС у којима је покренута израда студија оцене стања и перспектива унапређења квалитета архитектуре и грађене средине и претходних студија у циљу обнове и регенерације	Број (кумулятив)	Плански документи / програми / пројекти на нивоу ЈЛС / конкурси	0	2021	0	5	10
Број ЈЛС на чијој територији је утврђена типологија руралних насеља и карактеризација предела на нивоу ЈЛС	Број (кумулятив)	Плански документи / програми / пројекти на нивоу ЈЛС	0	2021	0	4	8

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
		У години 2023.	У години 2024.	У години 2025.
Приходи из буџета	423 – Услуге по уговору 463 – Трансфери осталим нивоима власти 411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	7.500.000,00	7.500.000,00
Финансијаска помоћ ЕУ	-	-	-	-

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Већа са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2023	2024	2025
1.4.1. Израда смерница за утврђивање циљева и модела интегралних приступа у обнови и реконструкцији урбанистичког и архитектонског наслеђа	МГСИ	МК, РЗЗСК, СКГО/ЈЛС, ИАУС, УБ-АФ, УН-ГАФ, УНС-ФТН	IV 2025	Буџет РС Донаторска средства	423 – Услуге по уговору	-	-	500.000
1.4.2. Подршка изради студијских основа за унапређење квалитета архитектуре, контекста и идентитета места за урбана насеља на нивоу ЈЛС (јавни позиви)	МГСИ	ИАУС, РЗЗСК, СКГО/ЈЛС, УБ-АФ, УН-ГАФ, УНС-ФТН	IV 2025	Буџет РС Донаторска средства	463 – Трансфери осталим нивоима власти 411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	3.000.000	3.000.000
1.4.3. Подршка изради претходних анализа и студија за потребе урбане и руралне обнове и реконструкције <i>(подручја нарушеног просторног идентитета, браунфилд локације, централне урбане зоне, јавне просторе и амбијенталне целине, подручја са културним и градитељским наслеђем и туристичким потенцијалом и др.)</i>	МГСИ	МК, МТО, МПШВ, СКГО/ЈЛС, ИАУС, УБ-АФ, УН-ГАФ, УНС-ФТН	IV 2025	Буџет РС Донаторска средства	463 – Трансфери осталим нивоима власти 411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	2.000.000	2.000.000
1.4.4. Утврђивање сета обавезујућих критеријума којима се постиже одрживост и квалитет архитектонских	МГСИ	МРЗСБП, МРЕ, МЈУ, СКГО/ЈЛС, НВО, АСАП	IV 2025	Буџет РС	423 – Услуге по уговору	-	500.000	-

решења у програмима и пројектима којима се гради нови и обнавља постојећи грађевински фонд (<i>енергетска санација, „зелена архитектура“, унапређење услова становања, унапређење приступачности и „дизајна за све“ и др.</i>)								
1.4.5. Идентификовање типова руралних насеља и карактеризација предела на нивоу ЈЛС и региона (<i>за потребе израде уређајних основа за сеоска насеља, стратегија и акционих планова, програма и пројекта руралног развоја</i>)	МГСИ	МК, РЗСК, МПШВ, ИАУС, СКГО/ЈЛС, УБ-АФ, УН-ГАФ, УНС-ФТН, УБ-ШФ	IV 2025	Буџет РС	463 - Трансфери осталим нивоима власти	-	2.000.000	2.000.000
1.4.6. Подршка пројектима организација цивилног друштва из области (руралне) архитектуре и унапређења руралног амбијента	МГСИ	МПШВ, СКГО, ЈЛС, НВО	IV 2025	Буџет РС	Нова ПА/ПЈ	-	-	-
1.4.7. Одржавање радионица и летњих школа којима се промовише локална архитектура и примена (одрживих) традиционалних материјала и техника градње	МГСИ	УБ-АФ, УН-ГАФ, УНС-ФТН, НВО	IV 2025	Буџет РС Донаторска средства	Нова ПА/ПЈ	-	-	-

Посебни циљ 2: Оснажена архитектонска професија и унапређени услови за обављање архитектонске праксе

Институција одговорна за координацију и извештавање: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре

Показатељи на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2023.	Циљна вредност у 2024.	Циљна вредност у 2025.
Број правних лица и предузетника регистрованих/уписаних за обављање послова архитектонске делатности	Број (кумулатив)	Регистар министарства / коморе	1.560 ⁴	2020	0	1.800	1.950
(Увећана) вредност годишњег промета у архитектонској делатности	%	Анкете	0	2021	0	10	20

Мера 2.1: Регулисање архитектонске професије и јачање професионалног организовања							
Институција одговорна за реализацију: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре							
Период спровођења: 2023-2028.				Тип мере: регулаторна			
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:				Закон о планирању и изградњи			
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2023. години	Циљана вредност у 2024. години	Циљана вредност у последњој години АП
Хармонизовани прописи којим се регулише професија архитекта са прописима ЕУ	Да/не/делимично	Извештај о спровођењу НПАА	делимично	2021	делимично	делимично	Да
Измењен и допуњен Закон о планирању и изградњи у погледу начина професионалног организовања архитеката и инжењера, статуса и јавних	Да/не/делимично	Извештај о раду МГСИ	0	2021	0	делимично	Да

⁴ Подаци АПР-а узети су као почетна вредност, али не одражавају реално стање обављања архитектонске делатности с обзиром да се регистрација у АПР-у врши за претежну делатност, као и услед других разлога описаних у анализи стања НАС. Регистар министарства или струковне организације за обављање стручних послова у складу са законом, пружиће податке за изражавање овог показатеља.

овлашћења коморе/струковних организација							
--	--	--	--	--	--	--	--

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
		У години 2023.	У години 2024.	У години 2025.
Приходи из буџета	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
Финансијаска помоћ ЕУ	-	-	-	-

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2023	2024	2025
2.1.1. Потпуна хармонизација регулаторног оквира са правним тековинама ЕУ, у погледу регулисања професије архитекта и начина обављања стручних послова (<i>израда предлога измена и допуна Закона о планирању и изградњи и/или новог закона о пословима и делатностима у области планирања и изградње</i>)	МГСИ	МУСТ / РЛАС III	IV 2025	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
2.1.2. Унапређење регулаторног оквира у погледу начина професионалног организовања архитеката и инжењера, статуса и јавних овлашћења коморе/струковних организација (<i>израда предлога измена и допуна Закона о планирању и изградњи и/или новог закона о коморама у области планирања и изградње</i>)	МГСИ	ИКС, УАС, АСАП, УБ-АФ, УН-ГАФ, УНС-ФТН	IV 2025	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-

2.1.3. Унапређење регулаторног оквира у погледу јачања професионалне одговорности, професионалних стандарда и етичког кодекса архитеката	МГСИ	ИКС, УАС, АСАП, УУС	IV 2025	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
2.1.4. Унапређење система/програма оспособљавања за стицање овлашћења/лиценце и стручног усавршавања за (лиценциране) архитекте и архитекте урбанисте	МГСИ	УАС, ИКС	IV 2025	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
2.1.5. Развијање сарадње између струковних удружења, ЈЛС и регионалних центара ИКС - протоколи о сарадњи	МГСИ	ИКС, УАС (ДАБ, ДАНС, ДАН), СКГО/ЈЛС	IV 2025	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-

Мера 2.2: Обезбеђивање бољих услова за пружање архитектонских услуга							
Институција одговорна за реализацију: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре							
Период спровођења: 2023-2030.				Тип мере: регулаторна			
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:				-			
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2023. години	Циљана вредност у 2024. години	Циљана вредност у последњој години АП
Утврђени општи стандарди и начин обрачуна архитектонских услуга и референтних вредности архитектонског пројектовања	Да/не/делимично	Извештај о раду МГСИ	делимично	2021	делимично	делимично	Да

Извор финансирања мере	Вежа са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
		У години 2023.	У години 2024.	У години 2025.

Приходи из буџета	411 – Плате, додаци и накнаде запослених 423 – Услуге по уговору	-	500.000,00	-
Финансијаска помоћ ЕУ	-	-	-	-

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2023	2024	2025
2.2.1. Израда препорука о стандардима и начину обрачуна вредности архитектонских услуга и референтних вредности архитектонског пројектовања у односу на укупну инвестицију и обухват послова	МГСИ	УАС, АСАП, ИКС, ПКС	IV 2024	Буџет РС	423 – Услуге по уговору 411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	500.000	-
2.2.2. Израда модела колективног уговора о раду за архитектонске фирме	МГСИ	УАС, АСАП, ИКС, ПКС	IV 2024	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
2.2.3. Израда смерница за спровођење јавних набавки архитектонских услуга и постконкурских процедура	МГСИ	УАС, АСАП, УБ-АФ, МЈУ, НАЛЕД, СКГО/ЈЛС	IV 2024	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-

Мера 2.3: Подстицање истраживачких и развојних архитектонских пракси							
Институција одговорна за реализацију: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре							
Период спровођења: 2024-2035.					Тип мере: подстицајна са елементима институционално управљачко организационе		
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:					-		
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2023. години	Циљана вредност у 2024. години	Циљана вредност у последњој години АП

Број (покренутих/спроведених) пројеката и програма оријентисаних ка истраживањима и иновацијама у области архитектуре и грађене средине	Број (кумулатив)	Годишњи извештаји – ИАУС, УБ-АФ, УН-ГАФ, УНС-ФТН	0	2021	0	2	4
---	------------------	--	---	------	---	---	---

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
		У години 2023.	У години 2024.	У години 2025.
Приходи из буџета	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
Финансијаска помоћ ЕУ	-	-	-	-

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2023	2024	2025
2.3.1. Укључивање Србије у регионалну сарадњу и сарадњу у оквиру ЕУ и међународних програма (<i>Нови Европски Баухаус, EUROPAN, регионално партнерство за одрживу архитектуру и др</i>)	МГСИ	МК, МЕИ, УБ-АФ, УН-ГАФ, УНС-ФТН, НВО	IV 2025	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
2.3.2. Покретање истраживачких и развојних програма и пројеката у области архитектуре и урбанизма кроз партиципацију, мреже и партнерства са јавним, приватним, цивилним сектором и међународним партнерима	ИАУС, УБ-АФ, УН-ГАФ, УНС-ФТН	МГСИ, МЕИ, МНТРИ, УАС, АСАП, ИКС, НВО	IV 2025	Буџет института и архитектонских факултета	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-

Посебни циљ 3: Ојачана позиција и значај архитектуре у просторном и друштвено-економском развоју и очувању културног идентитета

Институција одговорна за координацију и извештавање: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре							
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2023.	Циљна вредност у 2024.	Циљна вредност у 2025.
Број спроведених активности на јачању свести стручних лица запослених у органима и управама на државном и локалном нивоу у погледу спровођења циљева и мера архитектонске политике	Број (годишње)	Извештаји МГСИ и СКГО	-	2021	3	5	10
Број спроведених активности на промоцији архитектуре и грађене средине и подизању свести о њиховом значају за квалитет живота	Број (годишње)	Извештаји установа културе, заштите наслеђа, струковних организација и удружења	9	2021	12	16	20

Мера 3.1: Јачање административних и институционалних капацитета из делокруга архитектонске политике на државном и локалном нивоу							
Институција одговорна за реализацију: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре							
Период спровођења: 2024-2035.				Тип мере: институционално управљачко организациона са елементима регулаторне			
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:				-			
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2023. години	Циљана вредност у 2024. години	Циљана вредност у последњој години АП
Број ЈЛС са формираном службом <i>главног урбанисте</i> /архитекте	Број (кумулатив)	Извештаји СКГО – мрежа	13	2021	15	20	30

		главних урбаниста					
Број ЈЛС које у саставу комисије за планове имају чланове (регионалних) струковних удружења	Број (кумулатив)	Извештаји СКГО – мрежа начелника урбанизма	0	2021	10	30	60

Извор финансирања мере	Веа са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
		У години 2023.	У години 2024.	У години 2025.
Приходи из буџета	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
Финансијаска помоћ ЕУ	-	-	-	-

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веа са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2023	2024	2025
3.1.1. Јачање административних капацитета на државном нивоу у погледу броја и стручности запослених на пословима праћења и спровођења архитектонске политике	МГСИ	-	IV 2023	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
3.1.2. Оснаживање института службе <i>главног урбанисте</i> и/или успостављање функције „градског/општинског архитекте“ и јачање надлежности у погледу спровођења циљева и мера архитектонске политике кроз законска решења	МГСИ	СКГО, ЈЛС	IV 2025	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
3.1.3. Јачање капацитета ЈЛС у погледу стручности запослених архитеката на пословима из области	МГСИ	СКГО, ЈЛС	IV 2025	Буџет РС Буџет ЈЛС	411 – Плате, додаци и	-	-	-

планирања и изградње и спровођењу циљева и мера архитектонске политике					накнаде запослених			
3.1.4. Оснаживање капацитета комисија за планове у погледу утицаја на квалитет планских решења са становишта постизања квалитета грађене средине	МГСИ	УАС, УУС, СКГО, ЈЛС	IV 2024	Буџет РС Буџет ЈЛС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
3.1.5. Укључивање представника националних, односно регионалних струковних удружења архитеката у процесе планирања и спровођење планова на локалном нивоу	МГСИ	УУС, УАС, СКГО/ЈЛС	IV 2024	Буџет РС Буџет ЈЛС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-

Мера 3.2: Успостављање механизма за подизање свести о значају архитектуре и њеном утицају на квалитет животног окружења							
Институција одговорна за реализацију: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре							
Период спровођења: 2023-2035.					Тип мере: информационо едикативна са елементима институционално управљачко организационе		
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:					-		
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2023. години	Циљана вредност у 2024. години	Циљана вредност у последњој години АП
Број ЈЛС које додељују награде за остварени квалитет јавних простора	Број (кумулатив)	Публикација, СКГО, сајт МГСИ	0	2021	0	5	7
Број спроведених трибина и стручних дебата на локалном нивоу	Број (кумулатив)	Извештаји о раду МГСИ и СКГО	0	2021	10	20	30

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
		У години 2023.	У години 2024.	У години 2025.
Приходи из буџета	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-

Финансијаска помоћ ЕУ	-	-	-	-
-----------------------	---	---	---	---

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Вежа са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2023	2024	2025
3.2.1. Израда основа за укључивање архитектонске културе у наставне програме предуниверзитетског образовања	МПро	МГСИ	IV 2025	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
3.2.2. Едукација и информисање грађана, инвеститора и креатора јавних политика, надлежних органа и институција о значају квалитета архитектуре и грађене средине	МГСИ	УАС/ДАБ/ ДАНС/ ДАБ/ МЉМПДД, ОЦД/НВО	IV 2025	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
3.2.3. Израда предлога програма за продукцију и емитовање документарног едукативног и популарног садржаја на јавним сервисима са темом афирмације архитектонске културе у Србији	МК, МГСИ	РТС, РТВ, УАС, АСАП	IV 2024	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
3.2.4. Успостављање националне награде за уређење јавних простора и уметност у јавном простору (<i>партICIPација, инклузија, дизајн за све и др.</i>)	МГСИ	СКГО	IV 2023	Буџет РС СКГО	Нова ПА/ПУ	-	-	-
3.2.5. Успостављање регистра ОЦД које у свом делокругу имају област архитектуре, планирања и изградње	МЉМПДД	МГСИ, СКГО, ОЦД/НВО	IV 2024	Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-

Мера 3.3: Институционална подршка промоцији архитектуре на националном и међународном нивоу							
Институција одговорна за реализацију: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре							
Период спровођења: 2023-2035.					Тип мере: институционално управљачко организациона		
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:							
Показатељ(и) на нивоу мере (показатељ резултата)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2023. години	Циљана вредност у 2024. години	Циљана вредност у последњој години АП
Број спроведених активности на промоцији архитектуре на националном и међународном нивоу	Број (кумулятив)	МК, УАС	10	2021	15	18	22
Успостављен „систем награда“ за остварени квалитет архитектуре и грађене средине	Да/не/делимично	Веб портали	делимично	2021	делимично	делимично	Да

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
		У години 2023.	У години 2024.	У години 2025.
Приходи из буџета	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
Финансијаска помоћ ЕУ	-	-	-	-

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства по изворима у 000 дин.		
						2023	2024	2025
3.3.1. Подршка промоцији архитектуре на националном и међународном нивоу (Бијенале у Венецији, ЕХРО)	МК, МПро, МТО, ПКС, Канцеларија ПМ - „Србија ствара“	МГСИ, УАС, ЖАД, АСАП, РТС, РТВ, ОЦД/НВО, ИКС						

3.3.2. Успостављање система награда за остварени квалитет архитектуре и грађене средине (годишњих награда за јавне објекте и инфраструктуру, за „одговорног инвеститора“, за стамбене и др.) као и за иновације у области архитектуре	МГСИ	МК, АСАП, ИКС, МЈУ, СКГО, Канцеларија ПМ - „Србија ствара“, НВО		Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-
3.3.3. Развијање међусекторске институционалне сарадње ради оснивања Центар за архитектуру Србије	МК, МГСИ	УАС, ИАУС, САНУ		Буџет РС	411 – Плате, додаци и накнаде запослених	-	-	-

Прилог 2.

СПИСАК СКРАЋЕНИЦА

МГСИ	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
МК	Министарство културе
МТО	Министарство туризма и омладине
МЈУ	Министарство за јавна улагања
МУСТ	Министарство унутрашње и спољне трговине
МПра	Министарство правде
МПри	Министарство привреде
МПро	Министарство просвете
МНТРИ	Министарство науке, технолошког развоја и иновација
МПШВ	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
МБС	Министарство за бригу о селу
МЉПДД	Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог
МРЗСБП	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
МЗ	Министарство здравља
МРЕ	Министарство рударства и енергетике
МЕИ	Министарство за европске интеграције
МДУЛС	Министарство државне управе и локалне самоуправе
КИТЕУ	Канцеларија за информационе технологије и електронску управу
САНУ	Српска академија наука и уметности
ИАУС	Институт за архитектуру и урбанизам Србије
ИКС	Инжењерска комора Србије
ПКС	Привредна комора Србије
РЗЗСК	Републички завод за заштиту споменика културе
РГЗ	Републички геодетски завод
ИСС	Институт за стандардизацију Србије
УБ-АФ	Универзитет у Београду – Архитектонски факултет
УБ-ШФ	Универзитет у Београду – Шумарски факултет
УН-ГАФ	Универзитет у Нишу – Грађевинско-архитектонски факултет
УНС-ФТН	Универзитет у Новом Саду – Факултет техничких наука
УАС	Удружење архитеката Србије

УУС	Удружење урбаниста Србије
АСА	Асоцијација архитеката Србије
СКГО	Стална конференција градова и општина
АСАП	Асоцијација српских архитектонских пракси
ЖАД	Женско архитектонско друштво
НВО	Невладине организације
ОЦД	Организације цивилног друштва
ЈЛС	Јединице локалне самоуправе
ЈП-Урб	Јавна предузећа за урбанизам
НАЛЕД	Национална алијанса за локални економски развој
РТС	Радио телевизија Србије
РТВ	Радио телевизија Војводине